

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoZm/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513220871
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bahníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1513220871.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Bahníkovvej a členiek senátu JUDr. Ľubice Břouškovvej a JUDr. Ľubice Kříškovvej v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanému O. W., D.. XX.XX.XXXX, P. XXX/XX, XXX XX F., zastúpená Mgr. Petrom Arendackým, advokátom, Železničiarska 13, 811 04 Bratislava, o zaplatenie zmenky 1.853,53 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 4C/149/2013-118 zo dňa 07.03.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 4C/149/2013-118 zo dňa 07.03.2016 v napadnutej časti, ktorým súd vo zvyšku návrh zamietol a vo výroku o trovách konania potvrduje.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej trovy odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky rozsudkom č.k. 4C/149/2013-118 zo dňa 07.03.2016 konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo zmenkovej sumy 2.499,53 Eur odo dňa 01.03.2010 do dňa 13.07.2010, zo zmenkovej sumy 2.429,53 Eur od 14.07.2010 do 12.08.2010, zo zmenkovej sumy 2.359,53 Eur odo dňa 13.08.2010 do dňa 13.09.2010, zo zmenkovej sumy 2.289,53 Eur odo dňa 14.09.2010 do dňa 30.11.2011, zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur odo dňa 01.12.201 do zaplatenia zastavil a vo zvyšku súd návrh zamietol. Žalobcovi uložil súd prvej inštancie povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v sume 673,40 Eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobca sa návrhom na uplatnenie pohľadávky zo dňa 18.03.2013 podaným na tlačive A v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, domáhal proti žalovanému zaplatenia pohľadávky zo zmenky, a to zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 2.499,53 Eur od 01.03.2010 do 13.07.2010, zo zmenkovej sumy 2.429,53 Eur od 14.07.2010 do 12.08.2010, zo zmenkovej sumy 2.359,53 Eur od 13.08.2010 do 13.09.2010, zo zmenkovej sumy 2.289,53 Eur od 14.09.2010 do 30.11.2011, zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur od 01.12.201 do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 2.499,53 Eur od 01.03.2010 do 13.07.2010, zo zmenkovej sumy 2.429,53 Eur od 14.07.2010 do 12.08.2010, zo zmenkovej sumy 2.359,53 Eur od 13.08.2010 do 13.09.2010, zo zmenkovej sumy 2.289,53 Eur od 14.09.2010 do 30.11.2011, zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur od 01.12.201 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy t.j. 8,33 Eur, ako aj náhrady trov konania.

3. Žalobca svoj návrh odôvodnil tou skutočnosťou, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12.08.2009 na zmenkovú sumu 2.499,53 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 01.03.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 01.03.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ na zmenu nič neuhradil. Žalovaný zaplatil doposiaľ 646,- Eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca predložil súdu prvej inštancie originál zmenky vystavenej žalovaným dňa 12.08.2009 na sumu 2.499,53 Eur, výpis z obchodného registra žalobcu a plnomocenstvo pre právneho zástupcu, vrátane osvedčenia na registráciu na daň z pridanej hodnoty.

4. Súd prvej inštancie v rozsudku poukázal na čl. 2 ods. 1, čl. 5 ods. 1, ods. 2, čl. 19, Nariadenia č. 861/2007/ES.

5. Súd prvej inštancie v zmysle čl. 5 ods. 2 Nariadenia č. 861/2007/ES doručil v súlade s čl. 13 ods. 1 a 2 Nariadenia č. 861/2007/ES a čl.14 ods. 1 písm. a) Nariadenia č. 805/2004/ES žalovanému kópiu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a podporného dokumentu (zmenky) spolu so vzorovým tlačivom C na odpoveď s jeho vyplnenou časťou I.

6. Žalovaný zaslal súdu prvej inštancie vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s ohľadom na okolnosti prípadu predpokladá, že ide o zmenku, ktorá mala zabezpečovať záväzok zo zmluvy o úvere poskytnutého spoločnosťou POHOTOVOST s.r.o., pre ktorú platí, že pokiaľ je splnená pohľadávka, nie je možné sa domáhať plnenia z takejto zmenky. Žalovaný svoj záväzok uhradil, zároveň navrhol, aby súd vyžiadal výpis jej úhrad od žalobcu. Súčasne žalovaný namietal platnosť zmenky. Vzhľadom na charakter ustanovenia o vyplňovacom práve, charakter právneho vzťahu a charakter postavenia žalovaného ako spotrebiteľa mal žalovaný za to, že predmetné ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je nutné ho považovať za neprijateľnú podmienku v zmysle § 52 OZ, a teda za neplatné ustanovenie. Žalovaný bol toho názoru, že žalobca pri nadobúdaní zmenky nepostupoval v dobrej viere a v súlade s dobrými mravmi. Žalovaný žiadal súd, aby vo veci nariadil pojednávanie.

7. Žalobca vo vyjadrení uviedol ako všeobecne známe, že ak dlžník podpíše zmenku, bude ju musieť na vyzvanie zaplatiť. Žalobca poukazuje predovšetkým na nespornosť jeho záväzku za zmenku zaplatiť. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou, ktorá je podpísaná žalovaným. K otázke zmenkového úroku mal za nevyhnutné uviesť, že žalovaný zmenku podpísal dobrovoľne, išlo teda o prejav jeho slobodnej vôle, pričom voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného neboli vznesené žiadne námietky.

8. Procesným podaním doručeným súdu dňa 21.12.2015 zoberal žalobca návrh v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo zmenkovej sumy späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

9. Súd poukázal v rozsudku na ust. § 96 ods. 1, ods. 2, ods. 3 O.s.p..

10. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci vzal žalobca návrh na začatie konania v časti uvedenej v prvom výroku rozhodnutia späť skôr, než sa začalo prvé pojednávanie, súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo zmenkovej sumy zastavil podľa citovaných zákonných ustanovení bez skúmania postoja žalovaného k späťvzatiu návrhu, keďže prípadný nesúhlas z akýchkoľvek dôvodov by bol v zmysle § 96 ods. 3 O.s.p. bez právneho významu. Vo zvyšku uplatneného nároku v prejednávanej veci nariadil ústne pojednávanie, nakoľko o to požiadal žalovaný. Žalobca ani jeho právny zástupca sa ústneho pojednávania nezúčastnili, pričom sa vyjadril, že neboli splnené podmienky pre nariadenie pojednávania. Žalobca žiadal, aby súd pojednávanie odročil a oboznámil žalobcu s navrhovanými dôkazmi a formulovanými námietkami.

11. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nestotožnil so žiadnym z vysloveným právnych záverov žalobcu. Súd prvej inštancie predovšetkým poukázal na to, že doručil žalobcovi vyjadrenie žalovaného k návrhu, ktorý toto vyjadrenie prevzal 22.01.2016, súdu doručil dňa 15.02.2016, odpoveď

na toto vyjadrenie, kde sám v úvode odpovede uvádza, že mu bolo doručené vyjadrenie žalovaného k návrhu. Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o tom, že by žalovaný popieral uplatnenú pohľadávku, je preto nepravdivé, nakoľko obsahom vyjadrenia žalovaného je práve popretie uplatnenej pohľadávky v celom rozsahu. Rovnako bol žalobca oboznámený so žalovaným navrhovanými dôkazmi, nakoľko návrhy žalovaného na vykonanie dokazovania vyplývali priamo z jeho vyjadrenia k návrhu.

12. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, a to návrhom na uplatnenie pohľadávky a zmenkou vystavenou dňa 12.08.2009, zároveň pripojil spis Okresného súdu Malacky 23Er/93/2011, nakoľko lustráciou zistil, že na Okresnom súde Malacky prebiehalo konanie medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky ako oprávneným a žalovaným ako povinným vo veci vymoženia uloženej povinnosti zaplatiť 3.149,60 Eur s príslušenstvom a vykonal dokazovanie aj dôkazmi predloženými v tomto spise, nakoľko ich vykonanie bolo nevyhnutné pre posúdenie splnenia podmienok konania a rozhodnutie vo veci.

13. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca žalobou uplatňuje nárok zo zmenky alebo šeku proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou a vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Súd nežiadal v zmysle § 79 ods. 3 O.s.p. žalobcu osobitne doručiť Zmluvu o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru, nakoľko do účinnosti zákona č. 438/2015 Z.z. 23.12.2015 boli tieto súdu predložené žalovaným a tiež boli súčasťou spisu Okresného súdu Malacky 23Er/93/2011.

14. Z obsahu spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 23Er/93/2011 súd prvej inštancie zistil, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 ako oprávnený si uplatňovala v exekučnom konaní proti žalovanému ako povinnému vymoženie pohľadávky v sume 3.289,60 Eur istiny s príslušenstvom na základe rozsudku stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 09224/10 zo dňa 13.10.2010, ktorým tento súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, z titulu vlastnej zmenky vystavenej dňa 12.08.2009 žalovaným. Súd v rozsudku vychádzal zo skutočnosti, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 12.08.2009, ktorú uzatvorili predchádzajúci majiteľ zmenky ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili zmluvu o úvere podľa § 457 a nasl. Obchodného zákonníka.

15. Súd prvej inštancie poukázal v napadnutom rozsudku na čl. 4, čl. 5, čl. 6, čl. 8, čl. 13, čl. 17 zmluvných podmienok.

16. Uznesením Okresného súdu Malacky č.k. 23Er/93/2011-14 zo dňa 22.11.2011 súd exekúciu zastavil, keď predchádzajúcim uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v Zmluve o úvere. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12.12.2011. Súd poukázal na § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého má rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, aj rozhodcovský rozsudok zakladá prekážku právoplatne rozsúdenej veci, ktorá bráni súdu, aby tú istú vec opätovne prejednal. Platí to však len v prípade, ak boli pre vydanie rozhodcovského rozsudku splnené zákonné podmienky. Súd v zmysle § 135 ods. 2 OSP v otázke účinkov rozhodcovského rozsudku spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. vychádzal z vyššie uvedeného právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu a dospel k záveru, že podmienky, za ktorých môže v tejto veci konať a rozhodnúť, sú splnené.

17. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie vyvodil, že ak je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 09224/10 zo dňa 13.10.2010 nulitný právny akt, ako bolo v čase rozhodovania súdu právoplatne rozhodnuté, nevytvára prekážku právoplatne rozsúdenej veci, preto považoval podmienky na vydanie rozsudku o pohľadávke s ohľadom na prípadnú existenciu prekážky rozsúdenej veci za splnené.

18. Súd prvej inštancie ďalej skúmal právomoc a príslušnosť konať a rozhodovať vo veci a rozhodné právo pre konanie a rozhodnutie vo veci a poukázal na čl. 2 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Na uvedený spor sa preto vzťahuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007.

19. Predložená zmenka bola vystavená fyzickou osobou štátnym občanom Slovenskej republiky s bydliskom na území Slovenskej republiky podľa slovenského práva.

20. Súd poukázal na čl. III. § 1, čl. I § 17 ods. 1, ods. 2, čl. III § 3a, čl. I § 92, čl. § 93, čl. § 94, čl. I § 75, čl. I § 77 ods. 1, ods. 2, čl. I § 78 § ods. 1, čl. § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. I § 9 ods. 1, čl. I § 10, čl. I § 11, čl. I § 12, čl. I § 13, čl. I § 14, čl. I § 15, čl. I § 16, čl. I § 17, čl. I § 20 ods. 1, ods. 2, čl. I § 33, čl. I § 34 ods. 1, čl. § 43 ods. 1, čl. I § 44 ods. 1, čl. I § 46 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. I § 47 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, čl. I § 48, čl. § 73 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, čl. VIII. zákona č. 438/2015 Z.z., § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 2 písm. a), § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 6, ods. 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch, § 497 Obchodného zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka.

21. Súd dospel k záveru, že predmetom konania po zastavení v časti uplatneného zmenkového úroku ostal uplatnený nárok zo zmenky 1) zmenkovej sumy 1.853,53 Eur, 2) zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne zo zmenkovej sumy 2.499,53 Eur od 01.03.2010 do 13.07.2010, zo zmenkovej sumy 2.429,53 Eur od 14.07.2010 do 12.08.2010, zo zmenkovej sumy 2.359,53 Eur od 13.08.2010 do 13.09.2010, zo zmenkovej sumy 2.289,53 Eur od 14.09.2010 do 30.11.2011, zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur od 01.12.201 do zaplattenia, 3) úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 2.499,53 Eur od 01.03.2010 do 13.07.2010, zo zmenkovej sumy 2.429,53 Eur od 14.07.2010 do 12.08.2010, zo zmenkovej sumy 2.359,53 Eur od 13.08.2010 do 13.09.2010, zo zmenkovej sumy 2.289,53 Eur od 14.09.2010 do 30.11.2011, zo zmenkovej sumy 1.853,53 Eur od 01.12.201 do zaplattenia, 4) zmenkovej odmeny vo výške 1/3.% zmenkovej sumy t.j. 8,33 Eur.

22. Žalobca súdu predložil prvopis zmenky a svoje právo preukázal indosamentom, čím preukázal, že je riadnym majiteľom zmenky. Ak dlžník zo zmenky popiera existenciu záväzku vyplývajúceho zo zmenky, nesie v tomto smere dôkazné bremeno.

23. Žalobca si v konaní uplatňoval svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplattenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny. Zmenka obsahovala všetky formálne požiadavky tak, ako to ustanovuje § 75 zákona č. 191/1950 Zb., keď žalobca predložil vlastnú zmenku obsahujúcu všetky náležitosti požadované čl. I § 75 zákona č. 191/1951 Zb.. Zmenka bola prevedená indosamentom (rubopisom) z pôvodného majiteľa - indosanta - zo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na žalobcu. Indosament spĺňa náležitosti vyžadované čl. I § 12 a 13 zákona č. 191/1951 Zb.. Indosament nie je len čiastočný, neprevádza sa ním len časť práv zo zmenky, alebo len časť zmenkovej sumy.

24. Súd preto dospel k záveru, že zmenkovým vyhlásením nastali účinky, ktoré čl. I § 14 zákona č. 191/1951 Zb., s takýmto prejavom vôle spája, keď došlo k prevodu všetkých práv zo zmenky na nového majiteľa - indosatára.

25. Z obsahu listín, najmä zmluvy o úvere a všeobecných zmluvných podmienok, súd zistil, že predložená zmenka bola pôvodne vystavená ako blankozmenka, t.j. zmenka, ktorá bola pri vystavení neúplná. Z predloženej zmenky v spojení so zmluvou o úvere súd zistil, že žalobca v konaní vymáhal nárok zo zmenky, ktorá bola vystavená žalovaným, v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a to Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.08.2009 uzatvorenej medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky ako veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 a žalovaným ako dlžníkom. Súd preto z úradnej povinnosti prihliadol na skutočnosti odôvodňujúce námietky založené na vlastných vzťahoch žalovaného ako vystaviteľa zmenky k predošlému majiteľovi zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598.

26. Súd preto s poukazom na čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový v znení zák. č. 438/2015 Z.z., skúmal kauzálny vzťah vystaviteľa k predošlému majiteľovi zmenky a s tým súvisiacu platnosť dohody o vyplnení zmenky, resp. či údaje zo zmenky boli doplnené v súlade s dohodou o vyplnení zmenky a existenciu okolností čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb. v prípade záveru o platnosti dohody o vyplnení zmenky.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že predchádzajúci majiteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.08.2009, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.400,- Eur a záväzok žalovaného ako dlžníka zaplatiť sumu úveru zvýšenú o poplatok vo výške 1.216 Eur, t.j. teda mal dlžník zaplatiť veriteľovi 2.616,- Eur v 12 mesačných splátkach po 218,- Eur počnúc dňom

15.09.2009. Súd sa vyjadril, že žalobca nepreukázal splatnosť poslednej splátky ani okamih omeškania žalovaného s plnením záväzkov zo zmluvy o úvere.

28. Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy. Súdu z jeho rozhodovacej činnosti bolo známe, že poskytnuté úvery spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. predkladá fyzickým osobám na podpis úverové zmluvy, kde je vopred zaškrtnuté, že tieto osoby si berú úver na výkon povolania, podnikania, alebo zamestnania, v skutočnosti je však účel poskytnutia úveru úplne iný a nijako nesúvisí so zamestnaním dlžníka.

29. Vyhodnotením všetkých vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako tieto určuje ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g), ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu (§ 4 ods. 2 písm. h), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 písm. j), priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2, (§ 4 ods. 2 písm. k), výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, (§ 4 ods. 2 písm. m), oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti (§ 4 ods. 2 písm. n).

30. Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že v zmluve nie je jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom dojednané, kedy nastane konečná splatnosť úveru, dojednanie splátok úveru v počte 12 splátok splatných mesačne nie je naplnením zákonnej požiadavky na uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ani termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Súd dôvodil tým, že zmluva neobsahuje ani údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, dojednaná je len výška splátky bez bližšej špecifikácie aká časť splátky bude použitá na zaplatenie istiny, úroku a ďalšie poplatky. Zmluva neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu, obsahuje len údaj o nešpecifikovanom „poplatku“, pričom spotrebiteľovi nemôže byť zrozumiteľné, či ide o administratívny poplatok, alebo odplatu za poskytnutie úveru. Poplatok za spracovanie zmluvy predstavuje v uvedenom prípade celkovo sumu vo výške 1.216,- Eur, čo činí 86,85 % z požičanej sumy. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Inak vymedzený poplatok, resp. neurčitý poplatok však možno považovať za neprijateľnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Zmluva tiež podľa súdu neobsahuje ani žiadny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov ani vyčíslenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy, ani údaj o výpočte nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Zmluva v rozpore s § 4 ods. 2 písm. n) zákona neupravuje oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, naopak zmluva v čl. 8 zmluvných podmienok uvádza, že pri splatení úveru pred lehotou splatnosti je dlžník povinný zaplatiť dohodnutý poplatok v celej výške. Toto dojednanie je podľa súdu prvej inštancie potom v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver pred lehotou splatnosti, má právo na zníženie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom tak, ako je uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

31. Vzhľadom na absenciu vyššie uvedených náležitostí mal súd prvej inštancie za to, že sa úver s poukazom na § 4 ods. 3 posledná veta zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov. Dokazovanie ohľadom splnenia ďalších náležitostí v zmluve nebolo potrebné, keď nedostatok

čo len jednej z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzených v § 4 ods. 2 má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

32. Podľa súdu bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, záväzky, z ktorej boli zabezpečené spotrebiteľskou zabezpečovacou zmenkou neobsahuje náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. ako súd uviedol v odôvodnení, a v dôsledku toho sa poskytnutý úver podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Majiteľ blanko zmenky mohol podľa súdu vyplniť na zmenke len zmenkovú sumu 30 % poskytnutej istiny, t.j. 420 Eur.

33. Súd v rozsudku poukázal na skutočnosť, že Dohoda o vyplňovacom práve obsiahnutá v čl. 17 zmluvných podmienok túto skutočnosť nezohľadňuje, naopak umožňuje vymáhať podľa formulácie dojednania presne neurčený okruh peňažných nárokov voči spotrebiteľovi.

34. S ohľadom na to, že takto dojedaná zmluvná podmienka umožňuje veriteľovi vyplniť zmenku bez dojednania presného určitého a zrozumiteľného obsahu jeho vyplňovacieho práva nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia práv spotrebiteľa, a takéto dojednanie je s ohľadom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné. Súd dospel k záveru, že vyplňovacie oprávnenie umožňuje veriteľovi pri vyplnení pojať do zmenky nároky, ktoré sú odvodené z neprijateľných zmluvných podmienok, upravených vo všeobecných zmluvných podmienkach. Právny predchodca žalobcu poskytol úver nebankovým spôsobom za úroky skryté pod tzv. poplatok za poskytnutie úveru. Zmluva obsahuje poplatok v neprimeranej výške tvoriaci takmer 100 % poskytnutej sumy úveru.

35. Konceptia zmluvy je nevyvážená, výlučne v neprospech spotrebiteľa, celá zmluva koncipovaná výlučne v prospech veriteľa bez možnosti obrany dlžníka voči jednostranne určeným zmluvným podmienkam, a to nielen formuláciou zmluvných povinností, ale aj sankciami. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje výlučne povinnosti dlžníka, sankcie vo forme zmluvných pokút za porušenie povinností v neprimeraných výškach, absentuje akákoľvek sankcia pre prípad porušenia zmluvných povinností veriteľa. Rovnako absentuje primeranosť v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (zmluvná pokuta, blankozmenka, uznanie dlhu a pod.). Na uvedené súd poukázal v prvom rade v súvislosti so zabezpečením takýchto pohľadávok veriteľa zmenkou. Zmenka je v materiálnej podobe vyjadrený obsah právneho úkonu, ktorý musí mať príslušné vlastnosti, t.j. musí byť skutočný (pravý).

36. Dohoda o vyplnení zmenky je súčasťou Všeobecných zmluvných podmienok pripravených ako formulár predchádzajúcim majiteľom zmenky. Žalovaný obsah žiadnym spôsobom ovplyvniť. Takto formulovaná dohoda o vyplnení blanco zmenky predstavuje pre spotrebiteľa dohodu vykazujúcu znaky zjavnej neurčitosti a nezrozumiteľnosti, čo je dôvodom jej neplatnosti v zmysle neprijateľných zmluvných podmienok. Takáto dohoda o zabezpečení všetkých pohľadávok, vrátane pokút zmenkou je z dôvodu jej neurčitosti a nezrozumiteľnosti neprijateľnou zmluvnou podmienkou, neprimerane zhoršujúcou postavenie spotrebiteľa, ale je aj v priamom rozpore so zákonom. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinný v čase vystavenia zmenky výslovne limituje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou s vyplnenou zmenkovou sumou, a to do výšky nesplatennej istiny a príslušenstva maximálne do výšky 30 % pôvodnej istiny (t.j. 420,- Eur), čo platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Inú dohodu prekračujúcu uvedené zákonné ustanovenie možno považovať či už za neprijateľnú zmluvnú podmienku alebo za obchádzanie zákona, ktoré majú rovnaký právny dôsledok, a to neplatnosť takéhoto dojednania.

37. Dohodu o vyplňovacom práve zmenky v konkrétnej súdnej veci s poukazom na vytýkané nedostatky zmluvy o úvere súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch účastníkov spotrebiteľského vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Ak aj teda zmenka vyplnená bola, nie je možné sa podľa súdu na základe nej úspešne domáhať akýchkoľvek práv. Na základe takto neplatnej dohody nevzniklo veriteľovi právo blanco zmenku vyplniť, ako ani právo na základe zmenky požadovať plnenie vzťahujúce sa k uvedenému úverovému právnomu vzťahu. Vzhľadom k tomu, že toto právo nevzniklo veriteľovi, nemohlo indosovaním ani prejsť na žalobcu.

38. Z uvedeného dôvodu súd potom po vykonanom dokazovaní a ex offo preskúmaní spotrebiteľského vzťahu účastníkov, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, dospel k záveru o absencii materiálnych predpokladov platnosti zmenky z dôvodu neprijateľnosti a neplatnosti dohody o vyplňovacom práve, ktorá je obsahom zmluvnej podmienky čl. 17, ktorá ju zakladá.

39. Žalobcovi nepatria preto nároky zo zmenky uplatnené v súdnej veci a návrh vo zvyšnej časti zamietol.

40. O trovách konania rozhodol súd podľa čl. 16 Nariadenia č. 861/2007/ES, podľa ktorého trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech, a v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., a to tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v sume 673,40 Eur.

41. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie. Žalobca vychádzal zo skutočnosti, že predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to zo dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa ust. §120 ods. 1 veta práva in fine OSP vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd činil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Súd podľa žalobcu z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Uvedené správanie súdu je teda neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd prvej inštancie dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie.

42. Súd prvej inštancie nebral do úvahy ust. § 17 ZŠZ, z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22. októbra 2008.

43. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 OSP a taktiež ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov. Súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu.

44. Žalobca považuje za potrebné sa vyjadriť aj k záveru žalovaného o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. V tejto súvislosti poukázal na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Zákon súčasne nelimituje použitie len istého druhu zmeniek, ani nevylučuje použitie určitých doložiek a pod.. Z uvedeného vyplýva, že prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Súčasne z formulácie ust. § 4 ods. 6 a použitia spojenia „v čase vyplnenia“ ako aj zo slov „vyplnenú veriteľom“, je zrejmé, že zákonodarca pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, pretože inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie znenia zo strany veriteľa. Z uvedeného preto vyplýva, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek.

45. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na zmenke napísaný zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom, a preto je neplatný a takisto dojednanie dohody o vyplnení zmenky ohľadom zmenkového úroku súd považuje za podmienku, ktorá je nekalá, keďže ide o podmienku, ktorej dôsledkom a účinkom by bolo priznanie za nesplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že zmenku vystavil žalovaný. Túto dobrovoľne podpísal, pričom išlo o prejav jeho slobodnej vôle.

46. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1839/2000 zo dňa 22.08.2002, na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013 ako aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013.

47. Žalobca taktiež vychádzal z ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového, z ktorého vyplýva, že záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Z tohto dôvodu nesúhlasí s názorom okresného súdu, že sú závislé na úverovom vzťahu.

48. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 7.3.2016 sp. zn. 4C/149/2013-118, tak že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške: 81,33 Eur bez DPH za podané odvolanie a 8,58 Eur bez DPH režijný paušál, a to všetko navýšené o DPH.

49. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Žalovaná uviedla, že žalobca opomína, že v zmysle § 79 ods. 4 O.s.p., ak žalobca nepreukázal opak, bez ďalšieho platila domnienka, že žalovaný nárok zo zmenky vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. V takom prípade bolo vzhľadom na hmotnoprávnu úpravu práv a povinností zo spotrebiteľských úverov nevyhnutné, aby súd vykonal aj iné dôkazy, než iba predloženú zmenku. Rovnako bolo v takom prípade podľa žalovanej v zmysle ust. § 17 ods. 2 ZŠZ povinnosťou súdu z úradnej povinnosti prihliadať na skutočnosti odôvodňujúce kauzálne námietky, ktoré sa zakladajú na vlastných vzťahoch žalovanej k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom a ktoré by žalovaná mohla uplatniť.

50. Žalovaná poukázala na ust. § 17 ods. 1 druhá veta ZŠZ.

51. Žalovaná vo svojom písomnom podaní súdu jednoznačne namietala, že v danom prípade išlo o zabezpečovaciu zmenku týkajúcu sa jej spotrebiteľského úveru. Žalovaná rovnako výslovne uviedla a preukázala, že záväzok, ktorý zmenka zabezpečovala, riadne právnomu predchodcovi žalobcu uhradila, preto sa nemožno ani domáhať plnenia z predmetnej zmenky. Žalovaná taktiež namietala platnosť (resp. existenciu) zmenky, keďže základnou pojmovou náležitosťou blankozmenky je nielen jej neúplné vyplnenie pri vystavení, ale súčasne aj platné zriadenie vyplňovacieho práva. V danom prípade však bol text dohody o vyplňovanom práve vyčlenený do všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré nemohla žalovaná ako spotrebiteľ zmeniť a ktoré už boli Okresným súdom Malacky právoplatne posúdené ako osobitne nevyjednané.

52. Pokiaľ ide o žalobcom citované rozhodnutia krajských súdov, je potrebné poukázať na odlišné znenie právnych predpisov (najmä vyššie citovaného ust. § 17 ZŠZ) v čase ich vydania, v dôsledku ktorého tieto rozhodnutia nemožno na prejednávajúcu vec ani podporne využiť. Navyše, uvedené súdy vychádzali zo skutkových okolností odlišných od prípadu v prejednávanej veci, keď zmenkový dlžník v konaniach pred uvedenými súdmi nevzniesol žiadne námietky, naopak žalovaná v prejednávanej veci vznesla hneď niekoľko relevantných námietok.

53. Žalovaná navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 7.3.2016 sp. zn. 4C/149/2013-118 potvrdil ako vecne správny.

54. Žalobca zaslal podanie k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu. Žalobca vo svojom návrhu uplatnil nárok zo zmenky. Je nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca predložil súdu originál zmenky, pričom zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto jediným legitimitizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb. dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje

právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného neboli vznesené žiadne námietky. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené.

55. Žalobca poukázal na ust. § 17 ZŠZ, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd.

56. Zároveň žalobca doplnil svoju právnu argumentáciu o uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013.

57. K vyjadreniu žalobcu zaslala žalovaná vyjadrenie. Žalovaná poukázala na to, že žalobca vychádza z nesprávnej domnienky, že žalovaná nevzniesla žiadne námietky voči zmenke. Naopak, žalovaná v priebehu konania vzniesla viacero námietok týkajúcich sa zmenky, najmä namietala samotnú platnosť (resp. existenciu) zmenky, keďže základnou pojmovou náležitosťou blankozmenky je nielen jej neúplné vyplnenie pri vystavení, ale súčasne aj platné zriadenie vyplňovacieho práva. Súd teda nepostupoval svojvoľne, ale zohľadnil námietky žalovanej.

58. Žalobca síce poukázal na ust. § 17 ZŠZ, avšak opomenul časť ustanovenia, ktorá umožňuje, aby žalovaný, ktorého záväzanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, mohol majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy. Pokiaľ ide o argument prípustnosti blankozmenky pri spotrebiteľských úveroch, žalobca vychádza zo záveru, že keďže zákon č. 258/2001 Z.z. pripúšťa takúto možnosť, nie je možné považovať v danom prípade dohodu o vyplňovacom práve zmenečnom za neprijateľnú podmienku.

59. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v napadnutej časti prejednal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v súlade s § 219 ods. 3 CSP dňa 6.11.2017. Po preskúmaní obsahu spisu a oboznámení sa s dôvodmi odvolania žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

60. Podľa § 387 os. 2 a 3 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

61. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti a k jednotlivým odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

62. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná vystavila dňa 12.8.2009 vlastnú zmenku v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSŤ s.r.o., obsahom ktorej je záväzok žalovanej zaplatiť pri jej predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. sumu 2.499,53 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 1.3.2010. Zmenka obsahuje údaj „bez protestu“ a údaj „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Na rube zmenky je údaj o indosácii zmenky „namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o.“. Zmenka je vypísaná na predtlačenom formulári, do ktorého boli rukou vpísané údaje o mieste a dátume vystavenia, údaje o žalovanej ako vystaviteľovi, jej podpis a číslo zmluvy. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke uvedené odlišným tlačeným písmom ako zvyšok formulárového tlačiva.

63. Odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. vedie voči dlžníkom ako veriteľ exekučné konania a k návrhu na výkon rozhodnutí prikladá zmluvy o úvere, návratnosť ktorých bola zabezpečená vlastnou blankozmenkou.

64. Odvolací súd ďalej zistil, že žalobca ako zahraničná právnická osoba podal dňa 28.3.2013 na predtlačenom formulári A bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z

11.07.2007 o európskom konaní v veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil, indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „na rad“, vystavenej žalovanou. Žiadne iné listiny žalobca súdu nepredložil, pretože podľa jeho tvrdenia nimi nedisponoval. Žalovaná dňa 9.5.2014 podala podľa článku 5 ods. 2 a 3 citovaného Nariadenia na tlačive „C“ k návrhu, ktorý jej súd doručil, vyjadrenie.

65. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o Európskom konaní o veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

66. Procesný postup súdu je upravený v čl. 5 ods. 2-7, čl. 6, 7, 8, 9, čl. 12 ods. 2 Nariadenia, v ostatnom sa tento postup riadi O.s.p. (od 1.7.2016 CSP).

67. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

68. V prejednávanej veci teda súd prvej inštancie mohol vykonať aj dokazovanie v zmysle Nariadenia a § 120 ods. 1 O.s.p.. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že Najvyšší súd SR prijal na spoločnom zasadnutí občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20.10.2015 zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v konaniach o nárokoch zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo zverejnené pod číslom 93 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdu SR 8/2015 v nasledujúcom znení

I. Žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

1) Pokiaľ akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2) Pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výške uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

69. V zmysle článku 6 smernice 93/13/EHS súd aj bez návrhu skúma nekalú povahu podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čím sa má zabrániť tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň sa tým sleduje dosiahnutie cieľa v článku 7 uvedenej smernice, pretože takéto skúmanie môže mať odrádzajúci účinok, smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Ak by vnútroštátne právo (prípadne jeho výklad v súdnej praxi) umožňovalo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom zmenky, išlo by o pozbavenie užitočného účinku smernice 93/13/EHS (effet utile). Z hľadiska práva EÚ platí pre členské štáty povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou.

70. V danom prípade súd prvej inštancie správne vychádzal zo skutočnosti, že zmenka bola vystavená ako zmenka zabezpečovacia k zmluve o úvere č. 107100004 zo dňa 12.8.2009, ktorú aj keď žalobca

nepredložil, mal súd právo vykonať zmluvou o úvere dokazovanie a správne posudzoval aj vystavenie zmenky ako spotrebiteľský vzťah, keďže zmenkový dlžník má postavenie spotrebiteľa. Aj keď žalovaná ako zmenkový dlžník kauzálné námietky podľa § 17 zák. č. 191/1950 Zb. nepodala, musí súd ex offa prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, vyplývajúce z § 52 a nasl. Obč. zák. ako aj z čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

71. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil dohodu o vyplňovacom práve zmenky ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Obč. zák., rovnako tak správne poukázal na to, že zmenka bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z..

72. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 15.11.2010, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

73. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

74. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

75. Odvolací súd zdôrazňuje, že proces podľa Nariadenia nie je vylúčený z pôsobnosti judikátov súdneho dvora Európskej únie (napr. rozhodnutie C-240-244/98 Océano Grupo Editorial SA, C-243/08, Pannom GSM, C-137/08, VB Pénzügyi Lízing, C-618/10 Banco Espanol de Crédito) a z ex offa súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok. Zmenka je náročná na formality a aj v zmenkových právnych veciach je dôležité zaoberať sa ex offa neprijateľnosťou zmluvných podmienok zmluvy, ktorú zmenka zabezpečuje. Žalobca, ktorý sa stal majiteľom niekoľko tisíc zmieniek indosamentom od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. si musel byť vedomý, že v skutočnosti ide o zmenkových dlžníkov v postavení spotrebiteľov, na ktorých dopadá osobitná ochrana (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ktorých postavenie nie je možné nijako zhoršovať oproti postaveniu, ktoré garantuje Občiansky zákonník (§ 54 ods. 1). Zmenky indosované na žalobcu majú priamo odkaz na zmluvu o úvere.

76. Prieskumu zmenky nebránia ani ustanovenia zák. č. 191/1950 Zb., najmä čl. I § 10 a § 17. Aj keď dlžník - spotrebiteľ nevznesie námietky proti zmenke, resp. jej vyplneniu, je súd oprávnený a povinný skúmať platnosť zmenky, zmenkovej zmluvy, dohody o jej vyplnení, oprávnenosť postupu pri vypĺňaní blankozmenky a tiež nekalú povahu zmluvných podmienok dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej vznikol nárok, ktorý zmenka zabezpečuje.

77. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade s hmotným právom, keď riešil kauzu zmenky, a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú, obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky a dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy v zmysle § 29 Obč. zák..

78. Z dôvodu, že zmluva je absolútne neplatná, nemohlo spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. ako veriteľovi vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky, z čoho vyplýva, že ak zmenka vyplnená bola, nemožno sa na základe takto vyplnenej zmenky úspešne domáhať akýchkoľvek práv. Žalobca, ktorý nadobudol zmenku rubopisom na škodu dlžníka sa tak nemôže úspešne domáhať splnenia titulom zmenky prijatej a vyplnenej v rozpore s hmotným právom, keďže ide o výkon práva, ktorý nepožíva právnu ochranu (ako konanie v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Obč. zák.).

79. Odvolací súd preto považuje dôvody odvolania žalobcu v celom rozsahu za právne irelevantné a z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti a výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

80. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, preto odvolací súd rozhodol tak, že jej priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

81. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

82. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

83. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP, a to tak, že nakoľko žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, odvolací súd mu priznal trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

84. Uvedený rozsudok je výsledkom hlasovania odvolacieho senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).